

Til Landsstyret
Kopi til Sentralstyret, Generalsekretær, Desisjonskomiteen, Valgkomiteen og Styret i Operasjon Dagsverk
Fra Andreas Borud, politisk nestleder
Dato 8. oktober 2010
Saksnr. LS041-10/11

Prioriteringer til lokalvalget 2011

Innledning

Høsten 2011 avholdes lokalvalg i kongeriket Norge. Dette innebærer at det velges representanter til kommunestyrene og fylkestingene over hele landet for valgperioden 2011-2015. Alle med stemmerett har anledning til å delta i valget, og hver kommune og hvert fylke utgjør en valgkrets.

Lokalvalget i 2011 avgjør i stor grad den lokale politikken som vil bli utøvd i landet de fire kommende årene. Etersom kommuner og fylkeskommuner er skoleeiere, er dette av stor betydning for skolepolitikken i Norge – og dermed er det avgjørende at Elevorganisasjonen er til stede i og påvirker valgkampen.

I denne saken skal Landsstyret vedta hvilke politiske saker Sentralstyret skal prioritere i sitt arbeid med lokalvalget 2011. Dette vil være avgjørende for arbeidet vi gjør i møte med media, politikere og andre samarbeidspartnere før valget neste høst.

Bakgrunn

Elevorganisasjonen har tidligere ført et omfattende politisk arbeid i sammenheng med lokalvalget, og særlig mye er kjent av arbeidet fra lokalvalget i 2007 (Sentralstyret 07/08).

Den gang ble følgende prioriteringer vedtatt til lokalvalget:

- Rådgivningstjenesten
- Læreplasser
- Lærertetthet

Det politiske arbeidet med lokalvalget i denne perioden besto i stor grad av koordinering av fylkesstyrenes arbeid, og enkelte nasjonale presseutspill. Det ble lagd en valgkamphåndbok og et knippe standardiserte pressemeldinger som skulle hjelpe hvert enkelt fylkesstyre. I tillegg hadde medlemmene i lokalvalgsgruppa kontakt med fylkesstyrene og LS gjennom selve valget.

I 2007 ble det politiske arbeidet med lokalvalget i realiteten påbegynt med det nye sentralstyret i 07/08, altså 1. juli samme år som valget fant sted. Dette viste seg å være svært sent, og førte til at man blant annet mistet muligheten til å påvirke programprosessene i partiene og til å sette dagsorden tidligere i valgkampen. Videre var fylkeslagenes aktivitet i valgkampen lavere enn forventet og ønsket.

Arbeidet med lokalvalget

I sentralstyret er det nedsatt en gruppe som har ansvar for arbeidet med lokalvalget 2011,

foreløpig bestående av Andreas og Kristine.

Ettersom den mest intense delen av valgkampen vil finne sted høsten 2011, altså etter at dette sentralstyret har sagt seg ferdig, vil vårt arbeid i stor grad være forberedelser til valgkampen. Dette vil hovedsaklig skje i form av møter med partiene og samarbeidspartnere og enkelte medieutspill på våren.

Før lokalvalgene i Norge (som ved stortingsvalgene) vedtar de fleste norske partier egne lokalvalgsprogrammer på sine landsmøter. Landsmøtene går av stabelen våren 2011, og frem til disse jobber programkomiteene i hvert parti med å utforme et nytt lokalvalgsprogram. Disse avholder ofte møter med organisasjoner og aktører det kan være nyttig å høre på – både for å få ideer til nye saker partiet kan profilere, og for å få en politikk som er mest mulig reflektert før valgkampen går av stabelen. Lignende prosesser foregår også i hvert enkelt fylke (i partienes fylkeslag), hvor de lokale programkomiteene jobber frem til årsmøtet i fylkeslaget. Møter med programkomiteene er en ypperlig mulighet til å profilere Elevorganisasjonens politikk og øke vår sjanse for gjennomslag i det kommende valget. Av den grunn vil store deler av lokalvalggruppas arbeid være rettet mot dette.

Våren 2011 vil lokalvalggruppen forberede medieutspill om sakene landsstyret vedtar å prioritere. Dette er for å skape blest om sakene vi ønsker å profilere, og for å tvinge partiene til å ta standpunkt til våre krav tidlig i valgkampen.

Det er viktig å merke seg at sakene landsstyret vedtar å prioritere kun vil være styrende for sentralstyrets arbeid med lokalvalget 2011. Fylkesvis kan (og bør) man vedta egne prioriteringer, eventuelt adoptere de nasjonale som sine egne. Vedtakene vil imidlertid i stor grad prege Elevorganisasjonens profil nasjonalt i den kommende valgkampen.

Drøftning

Sakene landsstyret velger å prioritere vil, som nevnt, være avgjørende for Elevorganisasjonens profil i den kommende valgkampen, og også få størst oppmerksomhet når vi legger frem våre krav til partienes programkomiteer. Av den grunn bør man ta hensyn til en rekke forhold når man vurderer hvilke prioriteringer man vil ha.

For det første må man se på balansen mellom realisme og ambisjoner. Elevorganisasjonen ønsker naturligvis gjennomslag for sin politikk, og av den grunn bør man velge seg ut saker som det er mulig og sannsynlig å få gjennomslag for. Samtidig er man på jakt etter saker som er ambisiøse og tydelige. Dette for å skape blest rundt Elevorganisasjonen, og for å gjøre sakene våre attraktive for mediene og partiene. I ytterpunktene kan man enten velge saker man nesten garantert vil få gjennomslag for, men som ikke vil gi oss noe særlig oppmerksomhet, eller saker som er fullstendig urealistiske men som gir oss stor oppmerksomhet.

For det andre har vi to målgrupper i dette arbeidet: Vi skal både selge inn sakene hos partiene og skape blest rundt dem i media. Av den grunn bør det velges saker som det er aktuelt for ett eller flere partier å ta inn i sin politikk, samtidig som sakene er "medievennlige" nok til at de vil være mulige å forme presseutspill rundt.

For det tredje skal det velges saker som profileres i lokalvalget, og da må sakene være

aktuelle på lokalt nivå, og mulige å gjennomføre for et fylkesting eller et kommunestyre. Dette betyr at sakene må være mulige å vedta for et fylkesting eller kommunestyre, eller på en annen måte være i deres makt. Videre må de ha gyldighet i de aller fleste fylker, slik at det finnes et behov i store deler av Norge vi ønsker å dekke – det er ingen vits i å slå inn åpne dører.

For det fjerde påvirker valget av prioriteringer hvordan Elevorganisasjonen vil bli oppfattet utad. Hvilke saker ønsker vi at skal være med på å definere organisasjonen? Hvilke saker ønsker vi at skal assosieres med oss?

Til slutt må man ta stilling til hvor mange prioriteringer man ønsker å vedta. Et stort antall prioriteringer kan gjøre det mulig å få gjennomslag for mer av vår politikk. Samtidig vil færre saker gjøre det tydeligere å stille krav og gjøre satsningen mer medievennlig. Etter saksbehandlers vurdering vil flere enn 3 prioriteringer virke uheldig på arbeidet, ettersom det vil bli vanskeligere å profilere, og kan føre til at lokalvalgsgruppa må prioritere mellom prioriteringene i sitt arbeid.

Om innstillingen

Sentralstyret har valgt å innstille på at Landsstyret vedtar tre saker i ikke prioritert rekkefølge. Likevel vil dere finne fire saker under "Forslag til vedtak". Dette er fordi sentralstyret ønsker at landsstyret skal ha et helhetlig alternativt forslag å forholde seg til. Samtidig innstiller sentralstyret altså på at de prioriterte forslagene (F2, F3 og F4) vedtas.

Punkter til diskusjon

- Hvor mange prioriteringer bør vedtas?
- Hvilke politiske saker vil være ambisiøse nok til at de gir Elevorganisasjonen oppmerksomhet i valgkampen?
- Hvilke saker vil være realistiske å få gjennomslag for i ett eller flere partiers lokalvalgprogram?
- Hvilke saker ønsker vi at skal være med på å definere Elevorganisasjonen i valgkampen?
- Er det hensiktsmessig å bruke de politiske prioriteringene som prioriteringer i lokalvalget?

Forslag til vedtak

F1: Det skal være maksimalt tre (3) prioriteringer i ikke prioritert rekkefølge.

Prioriterte forslag:

F2: Rådgivningstjenesten må styrkes for å motvirke frafall i skolen og sørge for at norske elever er rustet til å gjøre noen av de vanskeligste valgene i sine liv. Det skal være én rådgiver per 200 elever i skolen. Rådgivningstjenesten skal være delt i to: Mellom sosialpedagogisk rådgivning og yrkes- og utdanningsveiledning. Ved ansettelse av rådgivere skal skoleeier stille klare krav til formell kompetanse.

- F3:** På tross av lovfestet rett til elevråd, fungerer ikke elevdemokratiet ved norske skoler tilfredsstillende. Skoleeiere må sørge for at det på alle skolebudsjetter finnes en egen post til elevrådsdrift, og påse at alle elevrådskontakter har nødvendig kompetanse innen elevrådsarbeid og elevmedvirkning.
- F4:** Mangel på læreplasser er en av de største årsakene til frafallet i norsk skole. Fylkeskommunene må sørge for at det eksisterer nok læreplasser i sine fylker. Alle som står uten læreplass skal tilbys alternative løp for å oppnå fag- eller svennebrev.

Andre forslag:

- F5:** På grunn av nedslitte skolebygg over hele landet overholdes ikke elevers rett til et godt fysisk skolemiljø. Alle skoleeiere må vedta en tiårsplan som tar sikte på å sette skolene de har ansvar for i forskriftsmessig stand innen en 10-årsperiode.

Med vennlig hilsen

Andreas Borud
Politisk nestleder